

მართლმადიდებლური სწავლება საკუთარი თავის შეცნობისა და სოციალურ-ეკონომიკური
სინერგიზმის შესახებ

გიორგი შიხაშვილი

ეკონომიკის დოქტორი, მოწვეული პროფესორი.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

giorgi.shikhashvili@tsu.ge

კახაბერ რუსიძე

ეკონომისტი

გამომცემლობა „მერიდიანი“

meridiani777@gmail.com

<https://doi.org/10.55896/978-9941-8-5764-5/2023-143-151>

ანოტაცია. სტატიაში ასახულია მართლმადიდებლური სწავლება საკუთარი თავის შეცნობისა და სოციალურ-ეკონომიკური სინერგიზმისა და თეოლოგიური ეკონომიკის შესახებ. ღმერთის განგებულებით, ქრისტიანულ მოძღვრებას უნდა ეყრდნობოდეს ცალკეული ქვეყნების და მთელი კაცობრიობის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება.

საკვანძო სიტყვები: საკუთარი თავის შეცნობა. სოციალურ-ეკონომიკური სინერგიზმი. თეოლოგიური ეკონომიკა. ღმერთი, სამშობლო, ადამიანი.

შესავალი

ნაშრომში ასახულია მართლმადიდებლური სწავლება საკუთარი თავის შეცნობისა და სოციალურ-ეკონომიკური სინერგიზმის შესახებ. ღმერთის განგებულებით, ქრისტიანულ მოძღვრებას უნდა ეყრდნობოდეს ცალკეული ქვეყნების და კაცობრიობის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება.

2008 წლის 12 ოქტომბერს თბილისში, საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, ილია II-ის ლოცვა-კურთხევით გაიხსნა საქართველოს საპატრიარქოს წმ. ანდრიას ქართული უნივერსიტეტი. პატრიარქისვე ლოცვა-კურთხევით უნივერსიტეტის მთავარი მოწოდება, სლოგანია “NOSTE TE IPSUM - შეიცან თავი შენი”.

კაცობრიობის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ჭეშმარიტი, თეოლოგიური გააზრებისათვის საჭიროა ღვთაებრივი და ადამიანური ძალების თანაქმედების სინერგიული აღქმა.

სინერგია არის ადამიანური და ღვთაებრივი ძალის შერწყმა და ღვთის მოწყალების კარის განღება. საზოგადოებრივი და პიროვნული წინსვლა-განვითარებისთვის აუცილებელია ორი ძალის - ღვთაებრივისა და ადამიანურის გაერთიანება - სინერგია. მეცნიერებაც და რელიგიაც ორი საშუალებაა

ობიექტური რეალობის შესაცნობად და ისინი ხელს უნდა უწყობდნენ ჭეშმარიტების გზით მთელი კაცობრიობის და ცალკეული ქვეყნების სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებას.

საქართველოს კულტურული, ინტელექტუალური, სამეცნიერო, სოციალურ-ეკონომიკური და ეკოლოგიური პოტენციალის აღორძინება სულიერი ამაღლებით უნდა დაიწყო.

საზოგადოებრივი ცხოვრებისათვის უმნიშვნელოვანესი სულიერი ზესვლაა. რელიგიასთან ერთად, საზოგადოებრივ ცხოვრებას განეკუთვნება სოციალურ-ეკონომიკური და მმართველობითი საქმიანობა. მხოლოდ ღვთაებრივ, ეკლესიურ საწყისებთან მისი სინერგიული შეთანაწყობის საფუძველზე არის შესაძლებელი ჭეშმარიტი, ჰარმონიული სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის მიღწევა, როგორც ეროვნულ, ასევე გლობალურ დონეზე.

მართლმადიდებლური თეოლოგიური ეკონომიკის სინერგიული არსი

საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია II თავის საღვთისმეტყველო-სამოძღვრო შემოქმედებაში ასახავს მწყემსმთავრულ მიმართვებს, სწავლებას ეკლესიის, ცალკეული პიროვნების, საზოგადოების გარკვეული ჯგუფის, ქვეყნის ან მთელი კაცობრიობისადმი საკუთარი თავის შეცნობის, ცხოვრება-არსებობისა და განვითარების აქტუალურ, სინერგიულ საკითხებთან დაკავშირებით. ასეთ მიმართვებში გადმოცემულ-განმარტებულია საღვთო, მართლმადიდებლური მოძღვრება, რასაც უნდა ეფუძნებოდეს ცალკეული ადამიანისა და მთელი საზოგადოების ღვთივსულიერი, სინერგიული სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება და მართვა.

ეკლესიის დამფუძნებელი და წარმმართველი, საზოგადოების ღვთივსულიერ, ჰარმონიულ განვითარებაზე მუდმივად მზრუნველი უფალი და მაცხოვარი ჩვენი იესო ქრისტე გვასწავლის: „მე ვარ გზა და ჭეშმარიტება და სიცოცხლე; ვერავინ მივა მამასთან, თუ არა ჩემს მიერ“ (ბიბლია. იოან. 14, 6). ეს სწავლება არის საფუძველთა-საფუძველი (თანამედროვე ტერმინოლოგიით _ კონცეფცია, პარადიგმა, მოდელი) მთელი კაცობრიობის მიზნისა და მისი განხორციელების ჭეშმარიტი გზისა. სწორედ და მხოლოდ ამ გზაზე დამდგარი საზოგადოება შეძლებს მიაღწიოს სულიერი და მატერიალური სიკეთების ჰარმონიულ ურთიერთშეხამებას, ღვთაებრივი ნების და ადამიანური მისწრაფებების შეერთებას - სინერგიას, სიკვდილზე გამარჯვებას და მარადიული სიცოცხლის მოპოვებას.

ასეთ მიდგომას უნდა ემყარებოდეს ჭეშმარიტი მეცნიერება და განათლება, რომლის საფუძველზეც განვითარდება ყოვლისმომცველი, ღვთივსულიერი, სინერგიული საზოგადოებრივი კულტურა.

საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია II არის საფუძველჩამყრელი სოციალურ-ეკონომიკური სინერგიზმისა, სხვაგვარად - სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისა და მართვის მართლმადიდებლური სინერგიული გააზრებისა.

სასულიერო და სამეცნიერო-პრაქტიკული თვალსაზრისით, საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია II-ის საღვთისმეტყველო-სამოძღვრო შემოქმედება წარმოგვიდგება როგორც ქართული სახელმწიფოს სინერგიული, ჰარმონიული სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისა და მართვის ეროვნული კონცეფციის, მოდელის, შესაბამისი სტრატეგიული გეგმისა და სათანადო პროგრამების და პროექტების ღვთივსულიერი საფუძველი.

დღევანდელ საქართველოში, ბოლო პერიოდში არსებული მძიმე სოციალურ-ეკონომიკურ-დემოგრაფიული მდგომარეობისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების სუბიექტურ-ბოლშევიკურად

აგრესიული სეკულარიზაცია-ლიბერალიზაციის პირობებში, უაღრესად აქტუალურია ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების საკითხების კვლევა და პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა სოციალური სინერგიზმის, ანუ თეოლოგიური და საზოგადოებრივ-ეროვნულ-პიროვნული პოზიციების ურთიერთშეხამებული გააზრების საფუძველზე.

გადაუდებელი საჭიროება მოითხოვს მეცნიერული კვლევებისა და სოციალურ-ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობისადმი რელიგიურ-ეკლესიური (მართლმადიდებლური) და საერო (ობიექტური, არააგრესიულ-სეკულარული) მიდგომების სინერგიულ ჰარმონიზებას.

თანამედროვე საქართველოსათვის უაღრესად მნიშვნელოვანია ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის ყოველმხრივი, ჰარმონიული, სინერგიული განვითარება როგორც საერო, ასევე საეკლესიო სფეროებში. ეკლესიის და სახელმწიფოს მატერიალური და ფინანსური სიძლიერე უზრუნველყოფს ერის სულიერ და სოციალურ-ეკონომიკურ კეთილდღეობას. სათანადო სამართლებრივი, ორგანიზაციული, ეკონომიკური და მმართველობითი ღონისძიებების შედეგად საქართველოს შეუძლია მიაღწიოს ასეთ მიზანს.

ბიბლიური მოძღვრებით ნასაზრდოები და საეკლესიო და საერო სამართალზე დაფუძნებული ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობა საზოგადოებრივი ცხოვრების ის სფეროა, რომელიც ისტორიულად აწესრიგებდა და მომავალშიც უზრუნველყოფს ქართული სახელმწიფოს ჰარმონიულ, სინერგიულ განვითარებას.

საეკლესიო დიდი სჯულის კანონის მიხედვით ქრისტიანული ეკონომიკის უმთავრესი პრინციპია – „ფასეულობათა (მათ შორის - ფულის, ქონების, სიმდიდრის) სიმართლით (ღვთივდადგენილი ზნეობით) მოპოვება და სიკეთეში გამოყენება“.

ამ ღვთაებრივი სიბრძნის საფუძველზე შეგვიძლია ჩამოვაყალიბოთ სინერგიული სოციალურ-ეკონომიკური და მმართველობითი საქმიანობის უმთავრესი, ჩვენეული პარადიგმა: „სოციალურ-ეკონომიკურ ფასეულობათა სიმართლით (ღვთივდადგენილი ზნეობით) მოპოვება და სიკეთეში გამოყენება უზრუნველყოფს მთელი საზოგადოების (ყოველი ადამიანის, სახელმწიფოს, ერის) ამქვეყნიურ, სინერგიულ, ჭეშმარიტ, ჰარმონიულ კეთილდღეობას და გზას გვიკავფავს ზეციური სასუფეველისაკენ“.

მართლმადიდებელი ეკლესია დააფუძნა უფალმა ღმერთმა და წარმოადგენს ღმერთის მიერვე მოწოდებულ ადამიანთა ერთობას. ეკლესიის მისია მდგომარეობს იმაში, რომ ღმერთთან, სამშობლოსთან/სახელმწიფოსთან და კონკრეტულ ადამიანებთან სინერგიული ურთიერობის მეშვეობით უზრუნველყოს ქვეყნის ყოველი მოქალაქისათვის ამქვეყნიური სულიერ-ხორციელი სიხარული და მარადიული, ნეტარი სიცოცხლე ზეციურ სასუფეველში.

ამ მხრივ მეტად ღვთისსულიერია ჩვენი ღვთივგანბრძობილი პატრიარქის ილია II-ის მოწოდებები და დალოცვა: შევიცნოთ თავი ჩვენი! ვიცხოვროთ რწმენით, იმედით და სიყვარულით! პიროვნული, ეროვნული და სოციალურ-ეკონომიკური ცხოვრების სრულყოფა-განვითარებისთვის, ზეციურ სასუფეველში ადამიანის დამკვიდრებისა და საქართველოს გაბრწყინებისათვის აუცილებელია ღვთაებრივი და ადამიანური ძალის გაერთიანება - სინერგია! ერთსულოვნებით და ურთიერთსიყვარულით გვევლოს უფლისკენ! შევიცნოთ და გვიყვარდეს ღმერთი, სამშობლო, ადამიანი! ქართველნო, ერთად ღვთისაკენ! ვიცხოვროთ ერთმანეთისთვის და ვიხაროთ ერთად!

სოფელსა შინა! სრულიად საქართველოს შეეწიოს და ფარავდეს ღმერთი და ღვთისმშობელი! საქართველო აუცილებლად გაბრწყინდება!

მატერიალური ფასეულობები, ქონება და ფინანსური საშუალებები ესაჭიროება ეკლესიას, რათა ამქვეყნად იარსებოს ღმერთის სასუფეველისათვის ადამიანთა მომზადების მიზნით.

ზოგადსაკაცობრიო სულიერ და მატერიალურ ფასეულობათა საგანძურში ზეადმატებული ადგილი უკავია ბიბლიას, რომელშიც ასახულია მთელი სოციუმის და მისი ყოველი შემადგენელი ნაწილის (მათ შორის, ეკონომიკის) საწყისი, ისტორიული წარსული, აწმყო და მომავალი, საზოგადოებრივი განვითარების, ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობისა და ყოველი ინდივიდის არსებობის ზოგადი კონცეპტუალური საფუძველი და პრაქტიკული მოქმედების მეთოდოლოგია.

ბიბლიის ეკონომიკურ-მმართველობითი მოძღვრება უფლისმიერად დადგენილ-მოწოდებულია - თეორიულ-მეთოდოლოგიურად და პრაქტიკულად უზრუნველყოს საზოგადოების ღვთივსულიერი, სინერგიული სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება.

ბიბლიური სოციალურ-ეკონომიკური მოძღვრების მიხედვით, ყოველი ადამიანი და ცალკეული სოციუმი, მთელი კაცობრიობა და საარსებო გარემო, ეკონომიკურ-ეკოლოგიური პოტენციალის ჩათვლით, ღმერთის მიერ შექმნილი სამყაროს შემადგენელ ნაწილებს წარმოადგენენ. საზოგადოებისათვის დამახასიათებელი ყველა პროცესი, მათ შორის, ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობაც, საღვთო ნების, განმგებლობის, ზრუნვის, განჩინებებისა და დაშვების საფუძველზე მიმდინარეობს.

თანამედროვე მსოფლიოს ცივილიზებულ და ეკონომიკურად განვითარებულ ქვეყნებში ოფიციალურად მიღებულ ეკონომიკურ თეორიებსა და პრაქტიკულ ეკონომიკურ-მმართველობით საქმიანობაში თითქმის სრულიად არის უგულებელყოფილი უფალი ღმერთი, ქრისტიანული სარწმუნოების პრინციპები და ზნეობრივი ნორმები. ამის გამო დღევანდელი ეკონომიკის საბოლოო მიზანს უმეტესად ამქვეყნიური სიამოვნების (ჰედონიზმი), ბედნიერების (ეგდემონიზმი), მატერიალური დოვლათისა და მაქსიმალური ფულადი მოგების ნებისმიერი საშუალებით მიღება წარმოადგენს. ასეთ საფუძველს დამყარებული ეკონომიკის ფუნქციონირება კი სიმდიდრის (მამონას) გაღმერთებას, ცოდვების საყოველთაო გაბატონებას და საზოგადოების სულიერ დაცემას იწვევს, რაც ცოდვილ ადამიანთა იმქვეყნიურ ცხოვრებაში წარწყმედას/ჯოჯოხეთში მოხვედრას განაპირობებს.

ღმერთის წესრიგში დგას ქრისტიანული სარწმუნოების და ეკონომიკის ღვთივდადგენილი კავშირურთიერთობების შეცნობა-შესწავლა-გამოყენების აქტუალური საკითხი. ამ უმნიშვნელოვანეს საქმეში თავისი წვლილის შეტანა ქრისტიან ეკონომისტებთან ერთად ყველა დაინტერესებულ და კომპეტენტურ ადამიანს შეუძლია.

ქრისტიანული სარწმუნოების მიხედვით, ყოველი ადამიანისათვის ღმერთს დადგენილი აქვს ამქვეყნიური და იმქვეყნიური ცხოვრების ეტაპები. ხანმოკლე მიწიერი ცხოვრება არის მზადება მომავალი საუკუნო სიცოცხლისათვის, აქედან გამომდინარეობს ადამიანის დანიშნულება და მისი მიწიერი ცხოვრების მიზანი.

ყოველი ქრისტიანის მიწიერი ცხოვრების უმაღლესი მიზანია საკუთარი თავის შეცნობის საფუძველზე ცხოველქმედების პროცესში ზნეობრივი კანონის განხორციელება, რაც მისი სულის ნეტარებას უზრუნველყოფს.

ადამიანის დანიშნულებისა და ცხოვრების მიზნის ამგვარი განმარტება განაპირობებს მისივე ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის საბოლოო მიზნის შესაბამისი განსაზღვრის აუცილებლობას, რაც თეორიული და პრაქტიკული ეკონომიკის უმთავრეს კრიტერიუმად უნდა იქცეს.

ადამიანმა, მისთვის ღვთივბოძებული თავისუფალი ნებისა და გონიერების მეშვეობით უნდა ამოიჩიოს ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის ისეთი გზა, რომელიც უზრუნველყოფს მისი ხორციელი და სულიერი მოთხოვნილებების ღმერთისათვის მოსაწონ ურთიერთშეხამებას - სინერგიას.

დღის წესრიგში დგას სხვადასხვა ათეისტური, მამონას კერპზე (ანუ ფულზე და სიმდიდრეზე) ორიენტირებული ეკონომიკური თეორიების ღვთივსულიერი, - ღმერთის, სამშობლოსა და ადამიანის სიყვარულზე ორიენტირებული - სინერგიული, ჰარმონიული ქრისტიანული ეკონომიკურ-მმართველობითი თეორიით კანონზომიერი და აუცილებელი შეცვლის აქტუალური საკითხი.

სინერგიული, თეოლოგიურ-ეკონომიკური მიდგომის მიხედვით, საქართველოს ჭეშმარიტი პროგრესისათვის აუცილებელია ბიბლიური და რელიგიურ-ეთიკური პოზიციებიდან გავიაროთ საზოგადოების განვითარების კანონზომიერებები. საჭიროა ქართული ტრადიციული მსოფლმხედველობისაკენ შემობრუნება და თანამედროვეობასთან ჰარმონიულად შეხამებული ქრისტიანული ეკონომიკური აზროვნებისა და შესაბამისი ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის აღორძინება-განვითარება.

სწორედ ასეთ საძირკველს ეფუძნებოდა საუკუნეების მანძილზე ჩვენი სოციალურ-ეკონომიკური ყოფა, რამაც ისტორიულ ქარტეხილებში ფიზიკურ გადარჩენასთან ერთად, თავის დროზე - „ოქროვან ხანაში“, მსოფლიოში მოწინავე და თვითმყოფადი სოციალურ-ეკონომიკური კულტურის ერადაც წარმოგვაჩინა.

ქრისტიანული მოძღვრება გვასწავლის, რომ მიწიერი ცხოვრება არის დაუცხრომელი შრომის, სულიერი სრულყოფის და ზნეობრივი გამირობის დრო, მომავალი საუკუნო ცხოვრებისათვის ადამიანის თვითშემზადების პერიოდი.

აქედან გამომდინარე, ადამიანმა ამქვეყნად უნდა მოახდინოს სხეულის, სამშენველის და სულის მოთხოვნილებათა ღმერთისათვის მოსაწონი სინერგიული ურთიერთშეხამება პავლე-მოციქულისეული დევიზით: „სხეული - უფლისათვის, ხოლო უფალი - სხეულისათვის“ (ბიბლია, 1 კორ. 6, 13). ამ ამოცანის პრაქტიკული განხორციელების მიზნით ადამიანმა, საკუთარი თავის შეცნობის საფუძველზე, მისთვის ღვთივბოძებული თავისუფალი ნებისა და გონიერების მეშვეობით უნდა ამოიჩიოს აზროვნებისა და მოქმედების, მათ შორის, ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის ისეთი გზა, რომელიც უზრუნველყოფს მის მოხვედრას ცათა სასუფეველში.

სინერგიულ საფუძველზე დამყარებული საზოგადოებრივი განვითარების პროცესში სათანადო სოციალურ-ეკონომიკურ ურთიერთობათა და ტექნიკა-ტექნოლოგიების მეშვეობით უნდა შეიქმნას ისეთი ნივთიერი და არანივთიერი დოვლათი (ქრისტიანული ფასეულობანი), რომელიც მოემსახურება სულის ნეტარების უზრუნველმყოფი ზნეობრივი კანონის განხორციელებას და არ გამოიწვევს ღმერთის გამოხას, მამონას გაკერპებას და მომაკვდინებელ ცოდვათა წარმოშობა-გაბატონებას.

საკუთარი თავის შეცნობის საფუძველზე, საქართველოში სინერგიული სოციალურ-ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის დამკვიდრების უმნიშვნელოვანესი გზა იმ ღვთივდადგენილი

ზნეობრივი ნორმების დაცვაა, რომელთა უარყოფა გამოიწვევს უმწვავეს სულიერ, პოლიტიკურ-სოციალურ-ეკონომიკურ-ეკოლოგიურ-დემოგრაფიულ პრობლემებს და კატასტროფულ საზოგადოებრივ-სახელმწიფოებრივ დეგრადაციას.

მართლმადიდებლური თეოლოგიური ეკონომიკა სინერგიული, ღვთისმეტყველურ-ეკონომიკური ხასიათის სამეცნიერო-პრაქტიკული და სასწავლო დისციპლინაა. იგი იკვლევს სოციალურ-ეკონომიკურ-მმართველობით პროცესებში ცალკეული ადამიანის და მთელი საზოგადოების ფიზიოლოგიურ, მატერიალურ, ეკოლოგიურ, სოციალურ და სულიერ მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებისათვის საჭირო ნივთიერი და არანივთიერი დოვლათის შექმნისა და გამოყენების სინერგიულ გზებს ღვთივდადგენილ იმ ზნეობრივ საფუძველზე, რომელიც ერის გაბრწყინებას და ადამიანის მარადიულ ნეტარებას უზრუნველყოფს.

მართლმადიდებლური თეოლოგიური ეკონომიკა არის სოციალურ-ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის ღვთივდადგენილი თეორიულ-მეთოდოლოგიური საფუძველი, რომლის პრაქტიკული რეალიზაცია უზრუნველყოფს ცალკეული ადამიანის, საზოგადოების, ერის, სახელმწიფოს და კაცობრიობის ღვთივსულიერ, სინერგიულ ჰარმონიულ სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებას.

სინერგიული სოციალურ-ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის საბოლოო მიზანს ადამიანის და მთელი საზოგადოების ამქვეყნიურ მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებისათვის საჭირო ნივთიერი და არანივთიერი დოვლათის შექმნა უნდა წარმოადგენდეს ღვთივდადგენილ იმ ზნეობრივ საფუძველზე, რომელიც გამუდმებული სულიერი სრულყოფის მეშვეობით ცათა სასუფეველში ადამიანის შესვლას უზრუნველყოფს.

მართლმადიდებლური თეოლოგიური ეკონომიკის ამოცანები სამეცნიერო-მეთოდოლოგიური კვლევის სფეროში შემდეგია:

- ადამიანის წარმოშობის, დანიშნულების, ცხოვრების მიზნის, ამოცანების და შესაბამის ქმედებათა სინერგიული შეცნობა;
- ეკონომიკური თეორიისა და მეთოდოლოგიის მართლმადიდებლური გააზრება;
- სინერგიული სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების საბოლოო მიზანი და ამოცანები;
- მართლმადიდებლური თეოლოგიური ეკონომიკა, როგორც სამეცნიერო-პრაქტიკული და სასწავლო დისციპლინა;
- მართლმადიდებლური თეოლოგიური ეკონომიკის ადგილი და დანიშნულება საზოგადოებისა და ერის ცხოვრებაში;
- ქრისტიანული სინერგიული პრინციპების ასახვის აუცილებლობა საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების კონცეფციაში;
- სოციალურ-ეკონომიკური, ეკოლოგიური, სასოფლო-სამეურნეო და მმართველობითი თემატიკა ბიბლიაში;
- მართლმადიდებელი წმინდანები და ღვთისმეტყველები საზოგადოების განვითარების, ეკონომიკისა და მართვის შესახებ;
- საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია II სოციალურ-ეკონომიკური სინერგიზმის, სასოფლო-სამეურნეო და ეკოლოგიური საკითხების შესახებ;
- ეკლესიის ადგილი და როლი საზოგადოებაში;
- კონსტიტუციური შეთანხმება საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის;

- ორგანიზაციულ-სამართლებრივი დოკუმენტები საეკლესიო ეკონომიკისა და მართვის სფეროში;
- საეკლესიო-სამონასტრო ეკონომიკის არსი და დანიშნულება;
- განათლებისა და მეცნიერების ორგანიზაცია საეკლესიო-სამონასტრო ეკონომიკის სფეროში;
- საქართველოს ეკლესიის სოციალურ-ეკონომიკური საქმიანობის აღორძინება-განმტკიცების ძირითადი მიმართულებები;
- საეკლესიო-სამონასტრო ეკონომიკისა და საერო ეკონომიკის სინერგიული განვითარების საფუძვლები.

სწორედ ასეთ ღვთივსულიერ, სინერგიულ ბაზაზე უნდა წარიმართოს მაღალხეობრივი სოციალურ-ეკონომიკური და მმართველობითი საქმიანობა ქვეყნის ჭეშმარიტი პროგრესისათვის. აქედან გამომდინარე, აუცილებელია ხელისუფლებამ სასწრაფოდ გამოაცხადოს ქვეყნაში სამამულო მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის აღორძინება-განვითარება სახელმწიფოსათვის უმთავრეს სტრატეგიულ მიმართულებად.

მთლიანობაში, ქრისტიანულ მოძღვრებაში არსებული სოციალურ-ეკონომიკური და მმართველობითი სიბრძნე, პარადიგმები და პრინციპები უნდა გამოიყენებოდეს შესაბამისი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისა და მართვის ზოგადეროვნული სინერგიული კონცეფციის შესაქმნელად.

საქართველოს სინერგიული სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების მიზნით აუცილებელია სახელმწიფომ, ეკლესიამ, მეცნიერებმა და საზოგადოების ყველა დაინტერესებულმა მხარემ უახლოეს მომავალში ერთობლივად შეიმუშაონ ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისა და მართვის თვისებრივ-პრინციპულად ახალი, ღვთივსულიერი, სინერგიული კონცეფცია, რომლის საფუძველზეც უნდა შეიქმნას სათანადო მოდელი, სტრატეგია, პროგრამები და გახორციელდეს შესაბამისი შედეგიანი პროექტები.

ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისა და მართვის სინერგიული კონცეფციის შემუშავების საწყის ეტაპზე საჭიროა:

- თეოლოგიური, სოციალურ-ეკონომიკური და მმართველობითი კვლევის მეთოდების სინერგიული ურთიერთშეხამება;
- საზოგადოების ყოვლისმომცველი თეოლოგიურ-ესქატოლოგიურ-ეთიკური სინერგიული ანალიზის ჩატარება;
- ათეიზმის, ანტიათეიზმის; მსოფლიოს მასშტაბით კლიმატური, სტიქიური და სხვა ეკოლოგიური უბედურებების; მსოფლიო პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და მმართველობითი არეულობების, ომების; აგრესიულ-ძალადობრივი სეკულარიზმის, ნეობოლშევიზმის, ფსევდოლიბერალიზმის, ანტიეკლესიურობის; მამონას (ფულის, სიმდიდრის) გადმერთების; საზოგადოებისთვის შეგნებულად თავსმოხვეული დიდი ჭირის - უმძიმესი განსაცდელის, მწუხარება-გაჭირვებების, სიღატაკის, უსახლკარობის, პანდემიების, სნეულებების, ყოფითი და მომაკვდინებელი ცოდვა-ვნებების, ძალადობის, მკვლელობა-თვითმკვლელობების, საშინელი გარყვნილების და ბოლო ჟამის სხვა ესქატოლოგიური მოვლენა-ფაქტორების გამრავლება-მომძლავრების აუცილებელი სინერგიული გააზრება-შეცნობა-გათვალისწინება;
- სინერგიული ურთიერთქმედების თეოლოგიური და თეორიულ-მეთოდოლოგიური საფუძვლების შეცნობა, დადგენა და მკაფიო ჩამოყალიბება;

- საქართველოს სინერგიული სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისა და მართვის ისტორიული ასპექტების სიღრმისეული გააზრება;
- სოციალურ-ეკონომიკური სისტემის მართვის ტრადიციული და თანამედროვე ფორმების ჰარმონიული კომბინაციის, ეკონომიკური, მმართველობითი და თეოლოგიური პრინციპების ურთიერთშეხამების სახელმწიფოებრივი რეგულირება;
- სინერგიულ განვითარებაზე გადასვლის ამოცანების, მიმართულებებისა და ეტაპების განსაზღვრა;
- სინერგიულ განვითარებაზე გადასვლის სახელმწიფოებრივი მართვის ორგანიზება, განვითარების სამართლებრივი, სოციალური, ეკონომიკური და ფინანსური მხარდაჭერა.

დასკვნა

ყოველმხრივ შეცნობილ-გააზრებული, ბიბლიურ სწავლებაზე დამყარებული, სინერგიული სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისა და მართვის ეროვნული კონცეფციის, მოდელის, სტრატეგიის, პროგრამებისა და შესაბამისი პროექტების შემუშავება-განხორციელება შექმნის მყარ გარანტიას საქართველოს რეალური, ღვთივსულიერი, ჰარმონიული საზოგადოებრივი პროგრესისათვის, გლობალურ სისტემაში ქვეყნის ჭეშმარიტი, ღვთივბოძებული მისიის და სათანადო, ბოლო ჟამის, ესქატოლოგიურ ფაქტორთან მისადაგებელი, ღირსეული ადგილის დამკვიდრებისათვის.

გამოყენებული ლიტერატურა

საქართველოს საპატრიარქო (1989). ბიბლია. თბილისი. საქართველოს საპატრიარქოს გამოცემა.

შიხაშვილი გ. (2021). სინერგიული სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისა და მართვის თემატიკა საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია II-ის ეპისტოლეებში. თბილისი, „მერიდიანი“.

შიხაშვილი გ., კ. რუსიძე კ. (2023). *საკუთარი თავის შეცნობისა და სოციალურ-ეკონომიკური სინერგიზმის მართლმადიდებლური საფუძვლები*. თბილისი. „მერიდიანი“.

+++

Orthodox Teaching of Self-knowledge and Socio-economic Synergism

Giorgi Shikhashvili

*Doctor of Economics, guest professor
Ivane Javakishvili Tbilisi State University
giorgi.shikhashvili@tsu.ge*

Kakhaber Rusidze

*Economist
"Meridiani" publishing house
meridiani777@gmail.com*

Summary

The article outlines the Orthodox teaching on self-awareness and socio-economic synergism and theological economy. By God's providence, the socio-economic development of individual countries and the entire humanity should be based on the Christian doctrine.

Keywords: Knowing yourself. Socio-economic synergism. Theological economy. God, Motherland, Man.